

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Electio

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

aliis spurcitiis fuerit polluta; satis est eam aspergere aqua benedicta, & visitare Altaria, & de necessariis providere, & potest à Sacerdote auctoritate Episcopi reconciliari. Baun. p. 8. tr. 7. ref. 93. De colapfis vetustate, reparandæ sunt ex collectis à Parocho factis; sed si redditus Ecclesiarum sint sufficientes ad reparandam, illis reparandæ sunt, si non sufficiunt, Rector, Canonici, & Beneficiati tenentur, dummodo non sit consuetudo, ut à populo reparentur, DD. permulti, p. 8. tr. 7. ref. 16.

Sumptio tabacchi in Ecclesia S. Petri est peccatum mortale.

Non in aliis Ecclesiis Diocesis Hispalensis sicut in cathedrali. Sumere per os non frangit quo ad 2. jejunium.

Possunt amovere sedilia.

5. Sumere tabacchum in Ecclesia S. Petri, & in ejus poricu est peccatum mortale: ita etiam in Civitate Hispalensi ex decreto Urbani VIII. de aliis Ecclesiis diocesis, non est nisi propter irreverentiam cum qua sumebatur, contra Pasqual. part. 10. tract. 16. ref. 23. Sumptio tabacchi, foliis per os non frangit jejunium naturale, si aliquid succi cum saliva descendat in stomacho, Leand. *Ibid.* §.

6. Rectores Ecclesiarum possunt amovere de loco ad locum sedilia pro audiendo concionibus. Ugelinus, & alii. p. 10. tr. 35. ref. 64.

instituta etiam sunt in honorem ipsorum civium, quapropter respicienda etiam est ipsorum dignitas, & servanda justitia distributiva; Tum etiam, quia ideo multi electores instituuntur, ut majorem dignitatem multorum consilium probebent. Sanch. opusc. tom. 1. lib. 2. cap. 1. dub. 36. num. 15. distinguit, aut electio fit ab uno electore, aut à pluribus per suffragia. Si fit ab uno, & officiales non debent esse de partibus illius communitatis potest eligi dignus, omisso digniore; quia inter extraneos non cadit acceptio personarum. Si vero fiat à pluribus, & c. non posse. Igitur secundum Sanchez non peccat Rex, mittendo v. g. in Protegem Sicilia Prætozem Panoimi, & Stratico Messane, dignum, omisso digniore, quia isti eliguntur exteri: peccat vero, si eligat Capitaneum Panoimi, Judices, Præsidentes Regni, minus dignos, quia hos tenetur eligere ex partibus illius communitatis. Sed absolute præbabilis est sententia Vasquez apud Turrianum in *select. cont. 2. dub. 87.* quod ad hæc officia sufficiat eligere dignos, etiam omittis dignioribus, eamque Turrianus *ibidem* receptam ait esse in praxi. p. 4. tr. 4. ref. 172. † & recitative olim, p. 2. *supra. cit. §. Dico tertio. †.* Senatores vero eligentes indignos, non solum peccant mortaliter, sed etiam tenentur ad resarciendam ex tali electione fecuta. Ita Naldus *V. eligere, n. 6. p. 2. tr. 15. ref. 67. §. Dico quarto.* Et si postquam unus ad aliquod officium electus est aliquis ex Senatoribus alium legat. Vel ante quam eligatur, chartulam aliquam grandiore efficiat, ut illam in pileo facilius sumat; peccat mortaliter propter injuriam tertii. Ita Suar. *de relig. t. 1. l. 2. c. 38. n. 68. ibid. §. dico quinto.*

Quod unum versim dictum intellige de magistratibus laicis; quoad officia secularia.

Sed vide distinctionem Sanchez.

Ceterum, eligenti indigno ultra peccatum, tenentur ad restitutionem damni emergentis.

Et si in acceptione sortis legunt unum nomen pro alio: vel ponant in pileo chartulam grandiorem peccant mortaliter.

ELECTIO.

Electio officialium Civitatis spectat ad illius Senatores. Qui tenentur bene eligere sub mortali.

Probabile tamen est non teneri eligere digniores.

DE electione Summi Pontificis, vide *V. Cardinales quoad electionem Pontificis.* De electione ad beneficia, que *re V. Beneficium.*

1. Electio officialium civitatis de Arc communi spectat ad Senatores. Ita Villadiego *polit. c. 1. §. 17. n. 32.* Senatores vero ante electionem præstare debent, & præstant juramentum de bene eligendo: unde si bene non elegerint, fiunt perjuri, & quidem perjurio mortali: nam, ut ait Sanchez, hæc materia est gravis, & cernit bonum Reipublicæ, Sed an Senatores, & universaliter Magistratus laici, ad officia secularia teneantur eligere digniores; Affirmant communiter cum Villalobos *tom. 2. tr. 8. diff. 6. num. 8. & 9.* Tum quia, quamvis officia primario instituta sint ob publicam utilitatem, secundario tamè

2. De electione ad beneficia, dictum est *Verb. Beneficium, à num. 8.* Et quidem Villalobos; *tomo 2. tract. 8. diff. 3. nu. 6. & DD. communiter putant, prælaturas Regularium esse etiam beneficia Ecclesiastica, ac proinde Generales. & Definitores teneri ad illas eligere digniores, alias esse acceptatores personarum, & peccare mortaliter. Sed Valerius Verb. Electio diff.*

Valerius distinguunt.

Et Palauus absolute negat.

Sed non placet.

Ad Prælatum eligi cæcus. Nec surdus.

Et si cæcus quis sit post electionem in visitatore non potest visitare.

diff. 1. n. 1. excusat electionem minus digni, quando in electione Prælati non habet beneficium, sed tantum onus, ut sunt Prioratus Dominicanorum, & similes. Et Palauus, tom. 2. rr. 13. diff. 2. punct. 11. §. 2. n. 14. absolute docet, eligi posse dignum, omisso digniore: quia seculis specialibus cujuscumque Religionis constitutionibus, & spectato jure communi, non apparet firmum argumentum talis obligationis: quod enim dicitur de beneficiis, id non debet extendi ad Prælaturas regulares, quia lex ob similitudine rationis, non debet extendi ad casum in lege non comprehensum. Adde quod nec est paritas rationis, quia beneficia Ecclesiastica sunt perpetua, Prælatuæ verò regularium temporaneæ, & facile amovibiles. Et tandem Tridentinum, sess. 7. c. 3. docet ad curata inferiora sufficere, quod eligatur dignus. Sed hæc opinio non placet, quia est contra communem. Et Prælatuæ regulares sunt magni momenti, habentque adnexam curam animarum. Tridentinum autem dicit sufficere dignum, ut electio sit valida in foro externo. Et in hoc sensu intelligendi sunt aliqui Canonistæ, dū dicunt sufficere, quod eligatur idoneus; par. 1. rr. 15. ref. 63. & p. 5. tract. 14. r. 11 p. 11. rr. 4. ref. 37. An possit, quis in electione negare suffragium ei, quem esse indignum ex confessione cognovit quare V. Sigillum, num. 45.

3. Cæcus non potest eligi ad Prælaturas, ex cap. hinc etenim, §. cæcus, dist. 49. Item neque surdus ex cap. constitutionem de verbor. signif. Item neque mutus, ut ex dictis capitulis tradit Peyrinus, de Relig. Præ. t. 2. c. 4. n. 18. Immo, si cæcus quis fiat postquam electus fuit in visitatorem aliqujus Religionis, non potest cum socio sano visitationem continuare, quia visitatores debent Generali, & capitulo de actibus Religionis testimonium ferre, & cæcus non potest esse testis in actibus, qui visu percipiuntur, ut docet Medicus de fort. cas. q. 6. n. 55. Ita Megala tom. 2. ref. 183. p. 5. t. 6. ref. 20. Verum secundum Bonacinam de elect. part. 2. c. 4. dub. 89. n. 13. Surdus, & cæcus non privantur jure eligendi: quia possunt liberè cōsentire. De-

beat tamē illi renūciare, ut tutiores maneat in conscientia, quia facillimè decipi possunt. p. 5. rr. 6. ref. 13. Novitius etiā PP. Capucinatorum, potest in suo testamēto reservare sibi jus eligēdi, puellas, quibus suus hæres debet quotannis certam pecuniarum summam ex sua renunciatione. Vide V. Novitius n. 4.

4. Pælis electionum est ambitio, quæ Sacri Canonēs ita oderunt, ut in c. combandi sicut, petitam, de elect. annullada veniat electio illius, qui ante electionem requisitus, cōsentit electioni de se faciendæ, ut notavit Miranda, p. 9. 2. 3. a. 30. concl. 1. & in c. per inquisitionem eod. tit. declaratur indigna electio Episcopi Tolosani, præsertim quia ipse, & ejus amici ante electionem habuerāt colloquium cum quibusdam Canonicis, eosque precibus ad electionem sollicitaverant. Hinc pie in aliquibus Religionibus prohibentur sub pœna ex cōmunicationis tractatus ante electionem; tractatus inquam ambrosi partiales, & c. ut notavit Basilus in direct. p. 3. cap. 3. nam Consultorii permittuntur in cap. si transitus dist. 79. Et Petrus Greg. part. jur. can. lib. 1. tit. 29. c. 5. observat, quod Glossa in cap. in nom. Dom. tractantes, dist. 25. vult quod electores, ubi conveniunt pro electione, tractatum habeant: & multos proponant, qui digni videantur, per modum consultationis, ut fiat collatio personæ ad personam. Imò antea ita necessarius erat tractatus consultorius, ut sine illo non valeret electio cap. Genesi, de elect. At quia hodie electiones ut plurimum sunt per suffragia secreta, talis tractatio non præmittitur. Itaque Regularis in Religione, ubi adest talis prohibitio, potest, si est vocalis proponere alterum eligendum; non tamen seipsum: & in Religione Theatinorum, si procurat ut eligatur ab aliis, electio est nulla. Ita Mollet. t. 1. t. 6. c. 16. n. 47. p. 2. t. 16. ref. 35.

5. Electio Sanctorum Tutelarium per sortes videtur improbari in Cōcilio Antiocheno 26. q. 5. can. Aliquantum, ubi damnantur sortes, quas Sanctorum vocat, & multo ante à Gelasio Papa. dist. 15. can. 5. R. Eccl. rejectus est quidam liber dictus, Sortes

Sed an surdus, & cæcus privetur jure eligendi?

An approbandi sicut, tractatus ante electionem?

Et electiones Sanctorum Tutelarium per sortes.

Sortes Apostolorum. ideo Raphael della Torre. 2. 2. q. 95. art. 8. disp. 3. dub. 3. ait huiusmodi electionem esse illicitam, si fiat eo animo, ut unicuique sanctus contingat eo anno colendus, qui sibi utilior est in patronum, id mittente Deo per sortes. Nam recurrere ad sortes sine necessitate est peccatum tentationis divinæ, ut ait D. Thomas, art. de omnibus sortibus consultoriis. Possit autem huiusmodi electionem fieri per media prudentia, eligendo scilicet quisque illum sanctum in tutelam, qui suffragari efficacius solet in suis necessitatibus, & ærumnis. Possit tamē esse licitam, si sit divinatoria, nimirum, si congregatio sumit sibi colendum certum sanctorum collegium, Apostolorum v. g. & ad vitanda iurgia mittunt sortes, ut unicuique suos contingat casu, & fortuna *part. 5. tr. 14. res. 9.*

6. In electionibus si vota ferantur sub conditione, vel indeterminate, vel in personis incapacibus habeantur pro nullis, & qui maiorem partem excusserit habeatur pro electo, Miranda p. 8. tr. 7. r. 77

7. Pontifex, Rex, & alii Principes habentes jus eligendi ad beneficia, tenentur eligere digniores. cum semper de his prompti habentur. Lugo; quando non habentur, possunt eligere dignos male, p. 8. tr. 7. res. 83.

8. Minor pars non potest concurrere cum majori ad eligendum indignum. Peyrin. & alii. Sed si elector est dubius de indignitate personæ eligendæ, potest se conformare cum timoratis Dei, si est certus. p. 10. tr. 13. res. 31.

9. Accusatus de aliquo delicto non est incapax electionis modo non sit aggravatus apud bonos viros de tali peccato, tunc esset ineligibilis. Naldus, & alii. p. 10. tr. 13. res. 32 sed non est eadem ratio de denunciato. Leand. ibidem §. Sed hoc. & si electio remaneret ad duos, potest unus eligere alterum. Samuellius, & alii. ibid. res. 37.

10. Prælati Curie Romanæ non possunt sibi eligere pro Confessario Sacerdotem non approbatum ab ordinario ex c. finali de poen. S. Congr. ib. tr. 16. res. 76. similiter non possunt. Equites S. Jo. S. Summa Diana.

Jacob. Alcantaræ, & Calatravæ P. Bardi confessorum tenent Equites Hierosol. quod possint. ib. Nec Equites. §. Sed Pater Nova.

11. Pontifex non potest eligere sibi Pontifex non successorem, probatur multis rationibus potest eligere p. 10. tr. 5. per totum. & in electione Imperatoris non est minuendus, neque augendus numerus electorum s. octavum absque licentia Summi Pontificis, coram peratoris a. s. DD. p. 10. tr. 4. per totum. que conserju Pontifici.

12. Quoad electionem Episcoporum vide p. 10. tr. 1. per totum. solum dico, pertinet ad solum Pontificem, & si al quibus Regibus concessa est auctoritas eligendi, nominandi, & c. electio, vel nominatio offertur Pontifici, ut confirmetur, & utitur hac electione, vel designatione, confirmatio vero spectat ad Rom. Pontif. Azorius & alii p. 10. tr. 1. per omnes resolutiones, & præsertim 8. ubi invenies quomodo gerendum sit pro Prælati Regularibus.

ELEEMOSYNA

Quibus præbenda

Vide V. Pauper.

1. † ELEEMOSYNA præbenda est pauperibus. Pauperes autem danda pauperibus sunt, quos inspecta qualitate personarum, & aliis circumstantiis bonus vir tales esse existimat, ut ait Mascardus, n. 14. Et, ut clarius loquar, nomine pauperum veniunt, qui victum quarunt, vel etiam possunt quarere, ex suo labore. Sic Ge-nuensis in p. Eccl. Tric. nar. 13. q. 387. n. 2. Et qui non potest commodè, & honestè vivere secundum suam conditionem. Sic Vasquez de rest. c. 5. §. 4. dub. 1. num. 6. Item Hospitalia, Ecclesie, Monasteria, & omnia loca pia. Ita Imola in l. captatoria in fine, de leg. 1. part. 2. tractat. 15. resolut. 8.

2. Porro paupertas, seu pauperum indigentia, triplex est: extrema, gravis, & communis. Prima est, quando desunt necessaria vitæ, & sine quibus vita aut deficiet, aut abbreviabitur, aut gravi, & diuturno morbo

Pars minor non potest concurrere cum majori. In dubium de indignitate persona eligenda debet conformare cum timoratis. Si non est gravatus potest eligi, & non est eadem ratio de denunciato. Prælati Curie Romanæ non possunt sibi eligere

Paupertas triplex.

R. I morbo